

HOONGLIED VAN DE LIEFDE



FONS DEHOUWER

Copyright © september 2020, Uitgeverij Hajefa, Zoetermeer, www.hajefa.nl
Alle rechten voorbehouden. Deze vertaling is onder licentie gepubliceerd.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Redactie: René Argonij
Omslagontwerp: René Argonij

ISBN: 978-94-6331-026-0
NUR: 728

Hooglied van de Liefde

FONS DEHOUWER

Hajefa 
uitgeverij

INHOUD

	Voorwoord	6
1	Eeuwigheid	9
2	Reïncarnatie	21
3	Hooglied van de Liefde	33
4	Sentiment.....	45
5	Nederigheid	57
6	Opvoeding	69
7	Zonde	81
8	Passie.....	93
9	Is het leven eerlijk?	105
10	Verborgene herinneringen	117
11	Afscheid	129
12	Verdraagzaamheid	141
13	Religies.....	153
14	Geesten	165
15	Elkaar vinden	177
	Toegift.....	188
	Over de auteur	191

EEUWIGHEID

Geloof jij dat er nog iets is na de dood? Is er volgens jou ergens een hemel of een hel na dit leven? Die vraag heeft men mij al ontelbare keren gesteld. Mijn antwoord is dan duidelijk 'ja', maar tot mijn spijt hoor ik de ander dan vaak zeggen dat volgens hen na de dood alles gedaan is; dat ons na ons overlijden niets wacht dan een troosteloos geleidelijk vergeten worden.

In mijn oren klinkt dit 'geloven in niets' als niet erg overtuigend, maar soms ook pijnlijk. Het doet me soms werkelijk pijn om mensen te horen zeggen dat ze nergens in geloven.

Het is natuurlijk erg moeilijk om een ongelovige van het tegengestelde te overtuigen. Nochtans kan ik dat niet laten, want volgens mij is dat geloven in het eeuwig leven van onze ziel, precies het doel en de reden van ons menselijk bestaan. Voor mij raakt het bovendien aan de essentie van het geloven in een godheid.

Onze ziel heeft altijd al bestaan. De ziel is immers van goddelijke oorsprong en net als God zonder begin en zonder einde. De ziel is als het ware een deeltje van God zelf. Daarom hadden wij mensen reeds een voor-bestaan voor we op aarde geboren werden en daarom ook zullen we een eeuwig na-bestaan hebben na onze dood.

Wat mij betreft staat dit als een paal boven water en is het helder dat wij een eeuwige ziel hebben en dat deze voor eeuwig zal blijven leven bij God. Door wat ik heb gezien, gehoord en ervaren, vind ik dit helemaal bewezen. Ik hoop, en dat is zeker mijn bedoeling, dat die latente bewijzen waarvan ik zelf helemaal overtuigd ben, ook voor jou duidelijk zullen worden bij het lezen van dit boek.

Het goddelijke zit voor een deel van oorsprong reeds in ieder van ons, maar om het te kennen, moeten we er wel naar op zoek gaan. Onze ziel was trouwens altijd al een deeltje van die goddelijke intelligentie.

Niemand kan bewijzen dat God niet bestaat, maar wie zich niet opzettelijk blind houdt voor dingen die hem niet aanstaan, zal zeker niet ontkennen dat God wel degelijk *kan* bestaan.

Ik had ooit de gelegenheid te spreken met een man die in het ziekenhuis, tijdens een operatie, een hartstilstand kreeg en daaropvolgend een uittreding beleefde, net voor zijn reanimatie. Die uittreding betekende heel veel voor die man. De beleving was voor hem zeer intens en volledig bewust. Hij kon die uittreding zeker geen negatieve ervaring noemen. Voor een buitenstaander is zo iets misschien moeilijk voor te stellen, maar deze man ervoer zijn 'overgang' dus als een prettige gebeurtenis. Tijdens de uittreding uit zijn lichaam, net voor zijn reanimatie, kon hij zijn eigen lichaam van op een afstand duidelijk zien liggen en op dat moment verstond hij ook heel klaar en duidelijk de gesprekken van het medisch personeel rondom hem. Achteraf heeft het toen aanwezige medisch team die gesprekken zelfs woordelijk bevestigd aan hem. Nadat deze man was ontslagen uit het ziekenhuis, leek hij een heel ander mens te zijn geworden. Hij werd een veel rustiger persoon dan hij voorheen was. Hij vertelde me dat hij vanaf dat moment absoluut geen schrik meer heeft gehad om te sterven. Sterven is voor hem iets vanzelfsprekends geworden en helemaal niet iets om bang voor te zijn; iets 'doodgewoons' dus. De betekenis van dat woord is hier dus ook letterlijk op zijn plaats.

Wat die man me vertelde en meemaakte kwam grotendeels overeen met iets wat ik later op televisie voorbij zag komen, in een reportage gemaakt door Morgan Freeman, over het leven na de dood. Tijdens die reportage interviewde Freeman die bewuste dokter Sam Parnia, hartspecialist en hoofd van een onderzoeksteam van de universiteit van New York. Deze dokter is er vast van overtuigd dat de ziel en het lichaam twee afzonderlijke dingen zijn. Ze worden volgens hem pas gescheiden na het overlijden van het lichaam, waarna de ziel verder blijft leven. Dokter Parnia omschrijft de lichamelijke dood als het moment waarop het hart stopt met kloppen en niet langer bloed naar de hersenen pompt. Volgens hem zijn er desondanks mensen die, na hun dood, zich terdege bewust zijn van het feit dat ze overleden zijn.

Volgens Parnia is het alleszins bewezen dat het bewustzijn zeker nog een tijd verder blijft werken, ook nadat het lichaam geen tekenen van leven meer vertoont. Ook andere Amerikaanse wetenschappers kwamen tot diezelfde conclusie na een grondig en zeer grootschalig onderzoek.

Normaal geldt het moment waarop het hart stopt met kloppen als het moment dat iemand overleden is. Als dat gebeurt, kan er ook niet langer bloed door de hersenen circuleren. Het brein zou dan, normaal gezien, moeten stoppen met werken. Dokter Parnia's onderzoeksteam wist echter aan te tonen dat de hersenactiviteit dan niet meteen stopt maar zeker nog een tijd blijft doorgaan. Tijdens hun onderzoek ontdekten men zelfs dat in de korte periode na de klinische dood een status van zeer grote alertheid in de hersenen plaatsvond.

Parnia zocht uit hoe dat precies kan gebeuren. Hij onderzocht en ondervroeg een groot aantal mensen die ooit een hartstilstand hadden gekregen en die daarna gereanimeerd werden. Dit was de grootste studie die ooit op dat gebied werd uitgevoerd.

Sommige patiënten waren zich, na hun klinische dood, nog terdege bewust van de gesprekken en gebeurtenissen die zich rondom hen hadden afgespeeld. Ze hoorden zelfs duidelijk het moment waarop ze werden doodverklaard. De gesprekken die ze daarna hoorden konden zelfs later, na hun reanimatie, worden bevestigd.

Bijna-dood-ervaringen zijn absoluut geen zeldzaamheid. Er is door verschillende wetenschappers in verschillende landen al heel wat onderzoek naar gedaan. Er werden talrijke interviews afgenomen met gereanimeerde personen. In vele gevallen kwamen hun ervaringen met elkaar overeen, ongeacht hun nationaliteit, afkomst of religie.

De meeste mensen die een bijna-dood-ervaring hebben gehad, beschrijven deze ervaring als iets positiefs. Slechts zeer zelden werden bijna-dood-ervaringen als negatief ervaren. Wat de meesten van deze mensen hebben meegemaakt, was mooi, gelukkigmakend en vreugdevol. Zij zagen beelden van wondermooie omgevingen. Ze ontmoetten geliefde personen die vóór hen waren overleden, maar nooit mensen die op dat ogenblik nog leefden. Steeds was er sprake van een gevoel van warmte, van geaccepteerd worden zoals je bent.

OPVOEDING

Mijn moeder was een eenvoudig mens. Vanaf haar tiende jaar hoedde ze dagelijks de koeien in de velden buiten haar dorp. Ze was slechts enkele jaren naar school geweest, maar desondanks had zij een enorme menselijke wijsheid in zich. Die wijsheid wist ze perfect te gebruiken om haar kinderen liefdevol op te voeden.

Kinderen opvoeden is de meest uitdagende opdracht die je als mens op je kunt nemen. Het is zowat de moeilijkste en meest verantwoordelijke taak die er is. Opvoeden lijkt op het eerste gezicht een vanzelfsprekendheid, maar als je het goed wilt doen, wordt het al gauw een echte uitdaging. Kinderen moeten in de eerste plaats ten volle kind kunnen zijn. Verwacht echter geen perfectie. Vaak hebben ouders veel te hoge verwachtingen van hun kind, met als resultaat dat er te veel druk op het kind komt te staan. Daardoor kan een kind zelfs depressieve neigingen gaan vertonen.

Anderzijds is het wel noodzakelijk om de natuurlijke talenten van een kind zo veel mogelijk aan te moedigen. Wanneer kinderen worden geprezen om hun inspanningen bij de ontwikkeling van hun natuurlijke talenten, worden ze positief gemotiveerd. Dat maakt hen bereid om voor hun talenten nog beter hun best te doen.

Herinneringen zijn belangrijke delen van ons menszijn. Ik herinner me nog dingen van toen ik heel klein was. Ik durf haast niet te vertellen hoe ver mijn herinneringen teruggaan, omdat dit naar ik meen zo uniek is dat de meeste mensen het niet zouden geloven.

Maar ik wil je wel vertellen over de herinneringen aan de liefde van mijn ouders die ik als klein kind steeds heb gevoeld. Die liefde was het allereerste positieve gevoel wat ik op de wereld ondervond. De liefde die je als kind van papa en mama krijgt en de liefde die zij ook voor elkaar voelen, zijn de perfecte basis voor een gelukkig en vreugdevol leven.

Spijtig genoeg leven thans meer en meer ouders gescheiden. Toch kunnen die ouders, met een beetje goede wil, ook na hun scheiding nog op een positieve manier met elkaar omgaan als vrienden en zo die vriendschap overdragen op hun kinderen.

Ik ben ook gescheiden maar ik herinner me nog dat mijn kinderen, toen ze reeds volwassen waren, me ooit hebben gezegd: ‘Papa, wij hebben het eigenlijk nooit zo ervaren dat jij en mama gescheiden waren.’

Die woorden waren voor mij een grote troost. Het was een ware geruststelling dat ik niet tekort ben geschoten tijdens hun opvoeding. Ik ben dan ook altijd goede vrienden gebleven met mijn ex-echtgenote. Maar een echte soulmate, daar ben ik nog altijd naar op zoek.

Ik vergelijk mijn liefde voor mijn kinderen altijd met verliefdheid, maar dan een verliefdheid die wel duizend keer sterker is dan de verliefdheid die men voelt voor een lief. Die liefde voor mijn kinderen was er vanaf hun geboorte en is sindsdien blijven groeien. Deze liefde is zowat het allerbelangrijkste in mijn leven en dat zal wel altijd zo blijven.

Zelfs nu mijn kinderen volwassen zijn, is die liefde voor hen groter dan ze ooit was en nog altijd groeiende. En hetzelfde geldt nu voor mijn kleinkinderen.

Zulke liefde vergaat nooit.

Nu ben je nog een kind

Mijn kind, wat ben je toch lief
Onschuldig, eerlijk en naïef
Jij brengt vreugde in ons huis
Omdat je een kind bent
Maar nog niet echt een mens...

Zelden wordt jou iets verboden
Onwetend nog van enig kwaad
Geen zonde wordt jou aangerekend
Omdat je een kind bent
Maar nog niet echt een mens...

Jouw jeugd zal snel voorbijgaan
Je zult sterk zijn als de anderen
Voor elke fout die jij dan maakt
Al was je ooit het liefste kind
Zul jij nog slechts...
een mens zijn

Maar zodra je kinderen geen kind meer zijn, begint de gemeenschap hen te beoordelen als volwassenen en dat kan voor een ouder soms heel hard zijn. Daarover handelt het gedicht op de vorige pagina.

Voor je kind heb je alles over, zelfs je eigen leven. Het is een onvoorwaardelijk gevoel van bereidheid tot zelfopoffering als jouw kind in gevaar zou zijn. Die bereidheid tot zelfopoffering zie je trouwens niet alleen bij mensen, maar ook in het dierenrijk. Een moederdier beschermt instinctief haar kind, wat er ook gebeurt. Haar kind is immers een deel van haar eigen eeuwig leven en in zekere zin een verzekering van het voortbestaan van haarzelf. Of misschien nog belangrijker: de moeder houdt van haar kind en wanneer je van iets houdt, dan koester je het.

Alle goede eigenschappen en deugden zijn het resultaat van de liefde die je ontvangt van je ouders tijdens je opvoeding, denk je niet?

Liefhebben leerde ik van mijn ouders. Hun liefde was voor mij de meest perfecte opvoeding. Want wie een gelukkige, evenwichtige en liefdevolle jeugd heeft gehad, zal later ook lief zijn voor de mensen om zich heen. Elk mens zal ik, net zoals mijn ouders deden, benaderen met dezelfde positieve instelling die ik bij hen heb gezien. Ik zal van nature nooit iemand uitdagen, kwaad doen of ook maar enig kwaad toewensen. Het leven is veel te kort om aan zulke nutteloze dingen mijn tijd te verspillen.

Mogen we kinderen dan nooit straffen? Ja, toch wel, een kind straffen en berispen is ook een vorm van liefde. Dat hoort bij de vorming van hun karakter en toont de kinderen het verschil tussen goed en kwaad, tussen wat mag en wat niet mag. Ik ben zelf geen voorstander van de moderne anti-autoritaire methodes van opvoeden. Wie zijn kind nooit straft, doet eigenlijk aan kindermishandeling, naar mijn idee. Hoe je het ook draait of keert, een kind moet leren te ervaren waar de grenzen liggen. Leren wat een straf is, hoort daarbij.

Zorg er vooral voor dat kinderen uitgroeien tot verstandige en evenwichtige mensen die positief in het leven staan en weten wat mag en wat niet mag. Men zegt wel eens 'kleine kinderen kleine problemen, grote kinderen grote problemen'. Dat zal vaak wel zo zijn maar met een beetje goede wil zijn de meeste van die problemen wel op te lossen.

IS HET LEVEN EERLIJK?

Geloof jij dat het leven eerlijk is? Ik begrijp wel dat heel wat mensen zich daar ernstige vragen over stellen. Ook ik heb me die vragen wel gesteld en ben daarover ernstig gaan nadenken en filosoferen. Ik denk en filosofer graag, dus dat komt goed uit.

Ten eerste vind ik dat mensen vaak erg makkelijk de schuld voor tegenslag en onrecht bij God leggen. Ik ontdekte, tot mijn verrassing, dat dit zelfs wordt gedaan door mensen die zeggen niet in God te geloven. O, zo vaak hoorde ik al iemand zeggen: 'Als er echt een God bestaat, waarom laat hij dan al het onrecht toe op de wereld? Waarom laat God oorlogen toe? Waarom worden bij bombardementen vaak onschuldige kleine kinderen gedood? Waarom laat God dodelijke natuurrampen gebeuren?' Het zijn heel vaak mensen die zelf niet in God geloven, die hem de schuld geven voor alle negatieve dingen in de wereld.

Ik heb in een eerder hoofdstuk al gesproken over de eeuwige ziel die zich in opeenvolgende incarnaties onplooit en groeit. Die ontplooiing en groei is wat ons bestaan voortdrijft. God begeleidt ons daarbij, als de liefdevolle Vader die hij is. Maar als een wijze en goede vader, houdt hij ons niet weg van de lessen die we hebben te leren. En hoewel geen van die lessen echt moeilijk is, is het een menselijk talent om ze moeilijk te maken. Dat doen we door ons te verzetten tegen een leven van naastenliefde, nederigheid, respect voor elkaar, begrip en tolerantie; dus tegen een leven naar de richtlijnen die God ons heeft gegeven. Het is door dit verzet dat alle ellende ontstaat.

Zodra mensen wijs en volwassen genoeg zijn geworden om elkaar altijd bij te staan, als waren ze één wezen, dan zullen we leven in een paradijs. God is dan nog altijd dezelfde, maar wij zullen zijn veranderd.

Dat de wereld nog niet zover is, ligt dus niet aan God.

Wij gaan er altijd van uit dat God almachtig is, dat God een soort tovenaars is die alles kan en die met een eenvoudige vingerknip alles naar zijn hand kan zetten. Zo is het echter niet. Denk eens aan onze eigen vrije wil die we, onafhankelijk van God, vrij kunnen gebruiken. Wij kunnen dingen doen die we zelf willen, buiten de wil van God om, en toch hebben we die vrije wil van God gekregen.

Zo is het ook met de natuurwetten die God heeft geschapen. Natuurwetten hebben een eigen vrije manier van reageren die in principe best vergelijkbaar is met zo iets als onze eigen vrije wil. Alle scheikundige stoffen, gassen, warmte, koude, wind, water, vuur, sterren en planeten, al de krachten van onze eigen aarde en van het hele universum zijn onderhevig aan haast onbedwingbare natuurwetten en chemische reacties.

Die chemische reacties kunnen uit zichzelf op elkaar gaan inwerken en reageren en een volledig eigen 'leven' gaan leiden. Het is dan aan ons om daarmee om te gaan. Dat is niet een taak van God.

Wij, mensen, denken bovendien in erg beperkte termen. We vergelijken sterven en de dood nog te vaak met een leven dat volledig ophoudt te bestaan, maar niets is minder waar. Als een jong kind sterft, blijft de ziel van dat kind verder leven. Die ziel gaat onmiddellijk over in een verheerlijkt bestaan, ergens in het paradijs. De ziel van dat kind krijgt zelfs de mogelijkheid eventueel opnieuw geboren te worden in een nieuw gezin of zelfs in hetzelfde gezin waarin het reeds heeft geleefd.

Als een kind sterft is dat voor iedereen natuurlijk uiterst aangrijpend. Het doet onnoemelijk veel pijn en verdriet voor de ouders die daarmee ontroostbaar achterblijven. Dat wil echter niet zeggen dat de dood van het kind zinloos is. Alles heeft zin, want alles is deel van de voortdurende ontplooiing van ons bewustzijn.

Ik wil echter het schrijnende verdriet bij het sterven van een kind op geen enkele manier minimaliseren. Het is emotioneel het allerergste wat ouders ook maar kunnen meemaken. Niemand kan zich in hun plaats stellen en niemand kan begrijpen hoeveel pijn zij daardoor lijden. Of het nu een klein kind of reeds volwassen kind is, die pijn is er altijd.

Na vele jaren herinner ik mij nog als de dag van gisteren het immense en troosteloze verdriet van de ouders van een kindje dat aan wiegendood was gestorven. Björn was een ongelooflijk lief kindje waarvan ik de vriendelijke en glimlachende blik nooit meer zal vergeten. Het machteloze verdriet van die jonge ouders is met geen woorden te beschrijven. Zelfs de emotionele pijn die ik zelf voelde bij het verdriet van die ouders, zal mij mijn hele leven bijblijven.

Ook in mijn persoonlijke leven ben ik geraakt door de dood van een kind. Bij het verlies van mijn volwassen stiefzoon Pascal bleef ons gezin achter met een onwezenlijk groot verdriet.

Pascal was wielertoerist. Regelmatig sprak hij af met zijn vrienden. Dan reden ze samen eenzelfde parcours. Die dag was hij te laat op de afspraak. Hij vertrok dan maar in de tegengestelde richting zodat hij zijn vrienden halfweg wel ergens zou ontmoeten. Toen hij hen eindelijk trof, draaide hij met zijn fiets op de weg om zich bij hen aan te sluiten. Er kwam een auto aan die hem aanreed. Pascal was op slag dood.

Wij hebben toen ons verdriet moeten verwerken met veel tranen, maar zijn moeder verwerkte haar verdriet in stilte in zichzelf. Wij beseften wel dat haar innerlijk verdriet veel groter en pijnlijker was dan het onze. Als moeder kun je het verlies van je eigen kind, dat fysiek deel van je is geweest, nooit meer vergeten.

Onze enige troost was en is dat ons leven op aarde slechts tijdelijk is en dat we ooit zullen overgaan naar een eeuwigheid. Vergeleken met die eeuwigheid is ons leven hier op aarde slechts een klein, minuscuul moment; een oogwenk.

Of een mens nu lang leeft of heel jong sterft, elk leven heeft een doel in zich. Ieder mensenleven kent een deel vreugde, maar het zal ook een deel verdriet moeten verwerken. Soms kan het verwerken van verdriet en de daardoor ontstane emotie, ons meer levenservaring en wijsheid bijbrengen om te groeien naar de eeuwigheid.

Verdriet kan een opstap zijn naar wijsheid; een handleiding voor het leven. Verdriet kan ons helpen geestelijk te groeien, tijdens dit leven of zelfs tijdens een volgend leven.

VERDRAAGZAAMHEID

Liefde is blij om alle goede dingen en zal zich nooit kwaad laten maken. Liefde verdraagt alles wat er ook gebeurt.
Liefde is geloof en vertrouwen hebben.

Ik citeer hier het Hooglied van de Liefde. Kan iemand deze woorden misbegrijpen? Wie wil leven in liefde, zal moeten leren om tolerant te zijn. En die tolerantie moet verder gaan dan woorden. Dus het baat niet om hier een lange lijst te maken met gevallen waarin mensen naar mijn mening te weinig tolerant zijn, want dat zou juist getuigen van intolerantie van mijn kant. Liefde zal zich nooit kwaad laten maken. Dus hoewel ik sommige ontwikkelingen in onze samenleving met enige zorg bekijk, zal ik boven alles proberen tolerant te zijn.
Liefde is geloof en vertrouwen hebben.

Er zijn in het leven zoveel onderwerpen waarop we positiever zouden kunnen reageren indien we maar wat verdraagzamer zouden zijn en alles zouden benaderen op de wijze zoals het Hooglied van de Liefde ons voorhoudt. Ieder onderwerp en ieder standpunt kunnen we respecteren en positief benaderen met een doodgewone of zelfs met een minimale dosis echte liefde.

Voor mijn gevoel zijn mensen de laatste jaren minder verdraagzaam geworden en dat vind ik spijtig om te zien. Het lijkt verder alsof we hebben ingeboet aan vrijheid en levensruimte; alsof we steeds beperkter worden in ons doen en laten door allerlei vaak bekrompen reglementen en wetten. Misschien dat dat de toenemende onverdraagzaamheid in de hand heeft gewerkt?

Duidelijk is dat voor sommige advocaten onverdraagzaamheid big business is geworden. De corona-pandemie heeft dat duidelijker gemaakt dan ooit.

Op het toppunt van de crisis zaten in de ontvangsthallen van enkele ziekenhuizen, advocaten als haviken te wachten tot er mensen passeerden die zopas een familielid hadden verloren. Die advocaten spraken mensen aan om hen aan te sporen een rechtszaak aan te spannen tegen het ziekenhuis of tegen de behandelende artsen, wegens nalatigheid bij de verzorging van hun overleden familielid.

Iedere arts zal bij elke behandeling van een zieke patiënt zijn uiterste best willen doen om hem te redden en hij zal daarbij zeker nooit opzettelijk een fout maken. Tijdens de coronapandemie riskeerden ontelbare artsen en medisch personeel als helden hun eigen leven bij de inzet om de zieken zo goed mogelijk te verzorgen. Om daarvan te willen profiteren, vind ik wel erg laag bij de grond. Ik zou deze praktijk ook nog wel ergere dingen willen noemen, ware het niet dat ik me geroepen voel om zo verdraagzaam te zijn als ik kan. Maar dat valt me niet licht.

Een ander onderwerp waarbij ik de laatste jaren meer en meer onverdraagzaamheid merk, is de houding tegenover allochtonen. Het racisme neemt toe in onze maatschappij. Deze wordt meer en meer aangemoedigd en angevuurd door rechts-extremistische organisaties, die eenvoudige mensen voor hun ideologische karretje willen spannen en daar helaas ook nogal eens in slagen.

In de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw kwamen heel wat niet-Europeanen naar West-Europa om hier te werken als gastarbeiders. Dit waren meestal mannen. Hun vrouwen bleven in het thuisland om voor de kinderen te zorgen. De eenzaamheid welke die mensen toen voelden was zeker geen reden om blijgezind van te zijn.

De meeste autochtone Belgen ervoeren deze allochtone werkers als zonderlingen, eenzaten. Er was praktisch geen onderling sociaal contact, ook door de verschillen in taal, godsdienst en cultuur.

De meeste gastarbeiders voelden zich toen niet echt aanvaard door onze maatschappij. Net zoals onze mensen toen met een wantrouwige blik naar hen keken, keken zij op hun beurt met een weinig hoopvolle blik naar ons.

Het volgende gedicht schreef ik jaren geleden over zo'n buitenlandse man, een gastarbeider die ik toen op straat ontmoette.

De glimlach van een vreemde man

Ik heb zojuist een man ontmoet, gewoon als alle anderen.
Mistroostig, eenzaam liep hij daar alleen op straat te wandelen.
Een dikke jas beschermde hem, maar hij had koude handen.
Een rare mode trof ik aan, een man uit vreemde landen.

Zijn huid was bijna zwart, zijn hart leek mij erg koud.
Zijn hoofd licht neergebogen en toch hij leek niet oud.
Toen ik zo bijna bij hem was, bleef hij onzeker staan
te twifelen of hij kijken zou naar mij of 't uitstalraam

Plots kruisten onze ogen elkaar een ogenblik.
Beiden kozen wij toen voor een vriendelijk gezicht.
Ik voelde een verlangen en hunkering naar vriendschap.
Daarom schonken wij elkaar een innig warme glimlach.

Misschien zal het nog enkele generaties duren voor deze groep van immigranten volledig geïntegreerd is in onze cultuur, maar een glimlach is toch gauw gemaakt en die overstijgt alle culturele barrières. Je hoeft er niet eens dezelfde taal voor te spreken.

Het is helaas niet alleen vriendelijkheid die culturele barrières overstijgt. Dit geldt ook voor het racisme; en dan beide kanten op.

Destijds kwam ik als handelsvertegenwoordiger regelmatig voor mijn zaak in de randgemeenten van Antwerpen. Ik parkeerde op een dag op iets meer dan honderd meter van de zaak van een klant en wandelde daar verder naartoe over het trottoir. Het trottoir was iets meer dan twee meter breed. Een tiental meter voor mij stonden een aantal allochtone meisjes en jongens van een jaar of zestien. Toen ik bijna bij hen was, namen ze plotseling met zijn allen de hele breedte van het trottoir in. Er bleef dus voor mij geen plaats meer over om hen te passeren.

In het voorgaande hoofdstuk had ik het over de belangrijkste religies in de wereld, onder andere over voedoe. Voedoe wordt vaak verward met hoedoe, maar dat is helemaal onterecht. Hoedoe, of 'hoodoo', is duistere magie. Deze praktijk is eveneens met de slavenscheperen overgevoerd van West-Afrika naar de Amerika's, maar daar houdt de overeenkomst met voedoe wel op. Hoedoe wordt gebruikt en beoefend om mensen te vervloeken en te bestraffen door gebruik te maken van zwarte magie. Het is de magie van het kwaad.

De duistere hoedoe-beoefenaars maken soms gebruik van poppen waarin vaak een haar of iets anders wordt verborgen dat aan het geveiseerd slachtoffer toebehoort. De 'tovenaars' tracht daarmee het slachtoffer vanop afstand te pijnigen en te bezweren. De resultaten daarvan zijn vaak zeer frappant en schijnen alleszins op magische gronden te berusten.

Waarschijnlijk zal er ook wel een rationele manier bestaan om de hoedoe-magie te verklaren. Je zou kunnen speculeren dat slachtoffers van deze zwarte magie worden gebrainwasht en overladen met zoveel stress en angst dat ze er vanzelf ziek van worden. In extreme gevallen sterven mensen er zelfs aan.

Ik heb het idee dat waar de hoedoe-praktijken met name in het Caraïbisch gebied vrij openlijk worden beoefend, dit soort magische praktijken voorkomen, maar dan meestal meer in het geheim.

In de jaren negentig van de vorige eeuw bracht ik enkele keren een bezoek aan de Filippijnen. De algemene welvaart en de algemene ontwikkeling van de mensen in de Filippijnen lag destijds een heel stuk lager dan nu. Veel mensen zijn er momenteel nog wel arm, althans in verhouding met een westerse levensstandaard, maar twintig jaar geleden was de toestand in de Filippijnen nog een heel stuk erger.

Op de dag van vandaag kunnen de meeste Filippijnen wel aan werk geraken, al is het dan nog steeds voor een tamelijk laag loon. Maar destijds was dat heel anders. Goed betaald werk vinden was er voor gewone mensen erg moeilijk en zij die werk hadden, werden dan ook vaak uitgebuit. Als je daarover klaagde, lag je er zo uit. Er stonden immers genoeg mensen te trappelen om je plek in te nemen.

Door die schrijnende armoede was het grootste exportproduct van de Filippijnen destijds – en waarschijnlijk nu nog – de huwbare meisjes die hun ‘liefde’, dat wil zeggen rijkdom, gingen zoeken in de vorm van een huwelijk met een buitenlander.

Toen ik in 1990 aankwam in Manila, was het de bedoeling dat ik de volgende dag zou doorreizen naar de provincie Zambales. Normaal is Manila een zeer drukke stad, maar de volgende dag was er praktisch geen verkeer in de straten. Ook het openbaar vervoer lag haast helemaal stil. De reden daarvoor was dat het vrijdag de dertiende was. Die dag werd gezien als een ongeluksdag.

Niemand waagde zich in het verkeer, uit schrik voor ongevallen. Zo kreeg ik meteen een voorproefje van hoe sterk het bijgeloof geworteld is in de Filippijnse cultuur.



In de Filippijnen zijn de meeste mensen zeer christelijk, maar er heerst ook nog heel wat bijgeloof en vooral ook geloof in geesten. Worden paranormale gebeurtenissen misschien enkel en alleen maar beleefd door eenvoudige mensen die in geesten zijn blijven geloven en is het enkel daarom dat zij zulke dingen meemaken? Of zijn het werkelijke geesten, al of niet van overleden personen, die de bron zijn van die belevenissen? Ikzelf weet het in ieder geval niet, maar ik weet wel dat sommige van die verhalen op een zeer realistische en op een zeer overtuigende en vooral zeer emotionele manier werden weergegeven.

Moeten we alles wat volgens ons niet strookt met ons eigen waarnemingsvermogen maar afdoen als onzin? Of anders zien als het werk van de duivel en ons er angstig van afwenden?

Zelfs in de Bijbel lezen we passages over het bestaan van geesten en ook Jezus had ooit met geesten te maken. Dus laten we veronderstellen dat ze echt bestaan. Waarschijnlijk bestaan er dan zowel goede geesten als slechte geesten. Een voorbeeld van goede geesten zijn de engelen die zich op allerlei wijzen aan mensen kunnen manifesteren en alleen slechts positieve invloed uitoefenen. Slechte geesten zijn dan weer de duivels, in dienst van het kwaad, die mensen ertoe kunnen aanzetten om slechte dingen te doen.

In ieder geval is dit ook een deel van mijn levenservaring; een deel waarvan het mij de moeite waard leek om met je te delen.

In de Filippijnen schreef ik een roman over de belevenissen van een jong meisje die met een buitenlander trouwde om haar eigen familie een betere welvaart te bezorgen. Zij en haar familie beleefden in de loop van hun leven een aantal mysterieuze dingen. Ik wil daarover graag vertellen. In mijn boek heette het meisje Helena Gonzalez.

Bezeten door een geest

Irma, de zus van Helena Gonzales, is zopas bevallen van een kindje. Ze is niet helemaal hersteld van die bevalling en haar toestand is nog altijd erg zorgwekkend. Het was een zeer zware bevalling.

OVER DE AUTEUR

Fons Dehouwer werd in 1947 te Beerse geboren, als jongste van een gezin van acht.

Als intense beoefenaar van de oosterse krijgskunsten judo, kendo en Shaolin-kempo behaalde hij in zijn jongere jaren verschillende meestersitels.

Af en toe treedt Fons nog op als zanger, gitarist met een one-man show van twee uur. Zijn repertoire bestaat uit meer dan driehonderd evergreens, country-songs en eigen luisterliedjes.



Als hooggevoelig persoon schrijft Fons over onderwerpen die hem zeer nauw aan het hart liggen. Zo waren er de romans *Machianta* (Uitgeverij Heibrand 1995) en de zowel humoristische als ernstige streekroman *Vroege oogst* (Uitgeverij Heibrand 2000).